

[Økonomiministeren.]

rencevilkår, som devalueringen har medført, kan slå igennem, også slå igennem i forhold til eller stærkere end forringelsen af bytteforholdet.

Jeg har da et håb om, at obligationsmarkedet vil falde til ro og komme til at hvile i sig selv. Jeg har ikke sat nogen dato for, hvornår dette vil kunne ske, men hele det sæt af foranstaltninger, som nu er ved at blive gennemført, afvikling af forhåndslåneordningen, aftalen mellem Nationalbanken og bankerne om en ny deponeringsordning osv., er jo alt sammen ting, der gør, at vi må nærme os en sådan ligevægt.

Vi har jo hørt megen kritik af, hvad vi har gjort, men vi har hørt meget lidt om, hvad der i stedet burde være gjort, og det hørte vi heller ikke noget om fra hr. J. O. Krag's side i det indlæg, vi nu fik.

Hr. Ivar Nørgaard gav mig den betingede ros, at jeg havde ført et behændigt defensorat. Jeg burde kunne gøre gengæld ved at sige, at hr. Ivar Nørgaard rettede et behændigt angreb imod regeringens politik. Det er jeg bange for, at jeg ikke helt mener og derfor ikke vil sige, for det forekommer mig, at hr. Ivar Nørgaards bemærkninger byggede på to diametralt modsatte former for kritik. Hvad pengepolitikken angår, gik kritikken nemlig ud på, at vi skulle have forhøjet diskontoen hurtigere og kraftigere, vi skulle med andre ord have forudset valutakrisen og forebygget den og ikke ventet, til den var der. Men på finanspolitikens område siger hr. Ivar Nørgaard, at socialdemokratiet har ikke noget imod at bruge finanspolitikken, når økonomien er overophedet, men det er den ikke endnu. På det område skal man altså ikke gribe ind i tide; man skal vente, til ulykken er sket.

Der er ellers den forskel, at en overophedning af økonomien med betydelig sikkerhed kan forudses som resultat af en udvikling som den, der nu er i gang. Derimod er det meget mere svært at forudse, hvornår der opstår en international valutakrise, og hvor voldsom den bliver. Sandheden er jo, at den krise, der opstod i sidste weekend, faktisk var fremkaldt af de Gaulles nederlag ved afstemningen for 14 dage siden, og jeg tror dog ikke, at ret mange i denne sal havde forudset disse virkninger af det franske

referandum, i hvert fald ikke i februar eller marts måned.

Hr. Ivar Nørgaard og også andre socialdemokratiske ordførere har sagt, at arbejdsløsheden i øjeblikket er større, end den var i 1967. Ja, det er rigtigt, men det er en dårlig sammenligning, for på det tilsvarende tidspunkt af året 1967 var man jo inde i en meget overophedet situation, da var man inde i en situation, hvor den daværende regering gennemførte momsens med virkning fra sommeren 1967, og det var vel netop et eksempel blandt adskillige andre på, at man i tidligere tid har ventet med at gribe ind, til overophedningen var i fuld udvikling, og derfor blev indgrebene nødvendigvis temmelig stærke, stærkere end ellers nødvendigt. Det, vi tilsigter med vor finanspolitiske indgriben nu, er jo netop en så moderat indgriben, at vi får en chance for at styre ad den unægtelig smalle vej mellem på den ene side at have en høj beskæftigelse og på den anden side ikke at komme ind i en så høj beskæftigelse, at det får de kendte inflatoriske virkninger.

Hr. Ivar Nørgaard sagde — og hr. Aksel Larsen og nu sidst hr. J. O. Krag har også været inde på det — at regeringen ikke kan lide, at der optages statslån i udlandet. Her må jeg gøre opmærksom på, at her forveksler man symptomet med årsagen. Det er i øvrigt det samme med hr. Ivar Nørgaards syn på obligationsrationeringen. Den hjælper jo ikke, hvis den ikke bruges til at begrænse investeringerne i byggeriet. Det vil hr. Ivar Nørgaard jo ikke, og jeg heller ikke, men hvad skal vi så med en obligationsrationering? Det er jo heller ikke sådan, at det nytter noget at lade være med at optage lån, hvis man faktisk har et underskud på betalingsbalancen. Det er jo det, der er det fundamentale. Har man et underskud på betalingsbalancen, skal det naturligvis finansieres, og det ville være tåbeligt at sige, at man var modstander af at optage lån i så fald. Hvad regeringen ikke kan lide, er det store underskud på betalingsbalancen, som vi har år efter år, men det er naturligvis ikke finansieringen af dette underskud.

Jeg har da ikke noget imod, som hr. Aksel Larsen var inde på, at det havde været rart, om vi havde lånt det dobbelte, tror jeg hr. Aksel Larsen sagde, i 1960'erne. Hvis vi havde gjort det, uden at underskuddet på betalingsbalancen havde været større, end